

พระธาตุคอยตุง

ข้อมูลทั่วไป

พระธาตุคอยตุง นับเป็นโบราณสถานอันเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคเหนือ ตามประวัติตำนานได้กล่าวไว้ว่า พระมหากษัตริย์พระองค์หนึ่งเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ได้อาราธนาอัญเชิญเอาพระบรมสารีริกธาตุกระดูกไหปลาร้า(พระรากขวัญเบื้องซ้าย) ของพระพุทธเจ้า มามอบถวายแด่พระเจ้าอุชุกราชเจ้าผู้ครองนครนาคพันธิ์โยนกชัยบุรี รัชกาลที่ 3 แห่งราชวงศ์สิงหนวัติ เป็นประธานพร้อมด้วยมุขมนตรีเสวกอำมาตย์ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์ ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุขึ้นมามอบบรรจุสร้างขึ้น ณ ที่คอยดินแดง (คือคอยตุงปัจจุบัน) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.1454 ต่อมาอีก 100 ปี มีพระอรหันต์องค์หนึ่งชื่อว่า พระมหาวชิโรปิธเถร ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุมาถวายให้พระเจ้ามังรายระชนะธิราช แล้วจึงได้พร้อมใจกันนำเอาพระบรมธาตุขึ้นบรรจุสร้างใหม่ขึ้นมามีองค์หนึ่งบนคอยตุง พร้อมได้ปฏิสังขรณ์องค์เดิม

จากนั้นมาก็ไม่ปรากฏหลักฐานรายนามผู้บูรณะปฏิสังขรณ์ จนถึง พ.ศ.2470 ครูบาศรีวิชัย นักบุญผู้ยิ่งใหญ่แห่งลำพูนพร้อมด้วยคณะศรัทธาชาวพุทธได้ทำการปฏิสังขรณ์องค์พระเจดีย์ พระวิหาร พระประธาน กาลเวลาผ่านพ้นมานานวิหารและพระประธานก็ถูกภัยธรรมชาติครอบงำชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา ส่วนองค์พระเจดีย์นั้นยังมีรูปทรงปกติอยู่ ต่อมาประมาณปี พ.ศ.2499 ได้มีอุบาสิกาสาวหนึ่งอยู่ในจังหวัดพะเยา ชื่อว่า นางทองคำ ฮั่นตระกูล ได้มีกุศลเจตนาอันยิ่งใหญ่ ทำการลงรักปิดทองพระเจดีย์ทั้ง 2 องค์ ให้เหลืองอร่ามไปทั่ว ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2500 องค์สรภามณูสรส(บัวเอ็ง) เจ้าอาวาสวัดสมานัมบริหาร กทม. พร้อมด้วยอุบาสิกา ทองคำ ฮั่นตระกูล ได้ทำการก่อสร้างอุโบสถขึ้นหนึ่งหลังพร้อมทั้งพระประธานในอุโบสถ พระสาวก หมอชีวกโกมารภัจ ต่อมาเมื่อประมาณปี พ.ศ.2507 ก็ได้มีการดำริในการที่จะบูรณะองค์พระธาตุคอยตุงครั้งใหญ่ ซึ่งได้ใช้เวลาเตรียมการและหาทุนต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาหลายปี จนถึง พ.ศ.2514-2516 จึงได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จไป 1 องค์ พระธาตุ 2 วิหารหลวงที่ประดิษฐานพระประธานสิ่งหนึ่งเขียนแสน 3 พระประธานสิ่งหนึ่ง ซึ่งได้กราบทูลสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เสด็จมาเป็นองค์เทพทอง ในการบูรณะครั้งนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปทรงองค์พระเจดีย์กันใหม่ ออกแบบโดยอาจารย์ ประทีป(จิตร) บัวบุศน์ องค์พระเจดีย์บุด้วยกระเบื้องโมเสคสีทอง มีซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูป 8 ซุ้ม มีฉัตรประดับทั้ง 4 มุมดังที่เห็นปรากฏวันนี้ ต่อมาประมาณปี พ.ศ.2525 ได้มีอุบาสกคนหนึ่งชื่อ ไสยยนต์ ศรีสมุทร เจ้าของและผู้จัดการตลาดแม่สาย ได้มีกุศลเจตนาอันแรงกล้า ได้ทำการเทลานพระธาตุและพร้อมกันนั้นทางวัดก็ได้ทำการก่อสร้างรั้วรอบบริเวณลานพระธาตุอีกโสดหนึ่งสำหรับท่านที่ขึ้นมานมัสการพระธาตุนั้น ท่านจะสังเกตเห็นว่าวัดพระธาตุคอยตุงนั้นมีบริเวณ 2 เขตด้วยกันคือ ชั้นบนนั้นจะเป็นเขตพุทธาวาส นับเอาตั้งแต่ประตูวัดที่มียักษ์นั่งถือขวานอยู่นั้นขึ้นไป ท่านห้ามไม่ให้ใครทำสกปรกรังรัง เช่น ถ่ายหนัก ถ่ายเบา เพราะห้องน้ำไม่มี จากที่ประตูวัดลงมา 1 กิโลเมตรเป็นเขตสังฆาวาส เป็นที่อยู่พนักของพระสงฆ์องค์เถรและประชาชนทั่วไปก่อนขึ้นมานมัสการพระธาตุ กรุณาอดรถเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อยก่อนที่วัดน้อย 1 กิโลเมตร

คำไหว้พระธาตุคอยตุง : นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ....(สามจบ) พิมพา ะชะกะ ปัพพะเต นะจุฬาธาตุ จิรัง มะหะกะมา นะมามิหัง อะหังวันทามิ สัพพะทาฯ(สามจบ)

ที่มาของข้อมูล

“พระธาตุคอยตุง” 2550. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ: 1 กุมภาพันธ์. จาก <http://www.oceansmile.com/N/Chiarai/Phataddoitung.htm>